

Uredništvo in upravnništvo Ptuj, Panonska ulica 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Letna predplačnina znaša Din 28.—. Ček. račun 16.089

PTUJ, dne 24. marca 1932

Cena oglasom: Po ceniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1.— in — 50.
Večkratne objave po dogovoru.

Premišluj ta teden
globokost in resničnost sle-
dečih rekov, citatov in gesel:
„Kdor zanikuje se sam, podlaga
je tujčevi peti.“
„Sloga jači, nesloga tlači.“
„Odprti srce, odprti roke, otiraj
bratovske solze!“
„Ni vse zlato, kar se sveti!“
„Svoji k svojim!“
„Kmet je steber države.“
„Vera v Boga in narodna sloga!“

„Slogaši“ mislijo in pišejo

(Kako si naši čitatelji razlagajo naša gesla)?

„Svoji k svojim!“

(Iz Ptujca).

Dobili smo več sestavkov o tem bojnem ključu, ki je bil spočet v mračnem času zatiranja vsega, kar je bilo na prapodedovani zemlji slovenski — slovenskega. — Radi pičlega prostora in višjih razlogov ne moremo objaviti vseh borbenih izjav naših prijateljev, ker se z ozirom na stroge določbe zakona o nelojalni konkurenci omejujemo le na sledeče lapidarne utovitve:

1. Veruj v moč lastne države! — V njene tekovine: Domačo obrt, industrijo, trgovino! —

2. Radi trenutnih neuspehov kale dobre akcije ni treba vreči puške v — koruzo ter se plaho predati — nasprotniku, obožavajoč njegovo desetkrat manj vredno blago.

3. Bodij zvest veri svojih očetov! —

4. Spoštovanje starišev bodi kot božja zapoved temeljni poziv vsem, ki so kot neboglenci od njih podedovali smisel za pravo gospodarstvo. —

5. Geslo „Svoji k svojim“ poziva vse v eno družino. Kdorkoli se od te družine odvrne, ni njen član. —

6. Slovenski trgovci (prosim slovenski!) so se našli, da so dali kljub svojemu velnarnodnem navdušenju svoja naročila — nemškim (inozemskim) tverdkam. Med temj so bili ljudje, ki sicer igrajo v življenju nacionalnih društev veliko vlogo. — (O tem smo obširno govorili v članku: „Kdor zanikuje se sam, podlaga je tujčevi peti.“ — To je šest resnje.

P. idejo pa še druge za Ptuj na vrsto in sicer — brez rokavic! —

„Kmet je steber države!“

(Iz ormoške okelice).

O tem vprašanju oz. predmetu smo prejeli 15 sestavkov, od katerih objavljamo dopis kmetovalca iz ljubljanskega okraja. — Obuja spomin na tiste žalostne čase, ko so tudi sedaj velmožni ljudje potem, ko se je aristokracija (plemstvo) zagovarjala v življenju, medtem, ko je kmet (oziroma „žalujoči zaostali“) bil po vseh zgubah — zopet molzna krava. Rekli so mu, da je steber države, bil pa je „per omnia saecula saeculorum“ vedno le molzna krava! — Čujte! —

Ko je leta 1914. zapela vojna tromba in klicala nekdanje avstrijske narode pod orožje, so se temu pozivu prvi odzvali naši kmetijski možje, njih sinovi, lilapci, delavci in viničarji. Vsi ti možje so bili tako vzgojeni od države in cerkvene oblasti, da so na poziv ali povelje oblasti storili vse, kar se je od njih zahtevalo. Ravno ti kmetijski možje so bili najboljša opora države na fronti. Tam so gladovali in krvaveli. Dasi niso znali za koga — toda vstrajali so do zadnjega. Kako pa je bilo doma na njih domovih? Zene, otroci in starčki so garali in delali na rodni grudi. Pridelovali so kruh sebi in svojim deci, pa tudi za meščane, največ pa za vojsko na fronti. Razne in obširne rekvizicije vso dobo dolgotrajne vojne, izvršene na deželi po kmetijskih domovih, pričajo dovolj jasno, da na deželi raste kruh in ne pri gospodi po mestih in trgih. Pred vojno tudi gospoda niti niso vedela, odkod in kdo ga pridela. Za denar se je dobilo vsega dovolj. Šele med svetovno vojno je prodrla

gospodarske sloje zavest in pravo spoznanje, da denar in gospodarski položaj meščanov in uradništva ne pomeni prav nič v življenju, kakor hitro je zmanjkalo živeža: — kruha. Mnogi od nas se bodo še živo spominjali, kako natrpano polni vlaki so vsak dan vozili iz mest na deželo in od tam zvečer nazaj meščane vseh slojev in poklicev, z živčnem naloženimi nahrbtniki!

Meščanom je grozila lakota, vojakom v strelskih jarkih pa je padalo orožje iz rok, ko so trpeli glad in pomanjkanje. Vsak človek, pa najsibo ta ali oni, živi le od vsakdanjega kruha, katerega pridela kmetijski živeelj na deželi. Zato se kmetijski stan mora smatrati kot prvi stan v naši agrarni državi, kjer so vsi drugi stanovalci od kmetijskega odvisni. Žal, da mnogi danes ne vedo, ali pa nočejo tega vedeti, če tudi dobro živijo od kmetijskih žuljev. Pozabili so na kmeta, ki v potu svojega obraza za nje pridela kruh! Med namj so še taki, ki so med vojno razumeli ostati doma, da so po deželi med kmetij vršili vsemože rekvizicije, drugi taki pa so delili potrebnim slojem, sladkor, moko, obleko itd. Vsi ti pa naši državi niso napravili nobene posebne usluge. Mnogo teh se je dokopalo do premoženja, drugi do dobro plačanih mest in časti na račun tistih, ki so prišli med vojno v ujetništvo ali pa so končali svoje življenje, pobiti od sovražnika. Ob času prevrata, ko so naš kmetijski borci, kar jih je še ostalo, se vrnili v svoja kmetijska sela na svoje domove, so ti možje imeli čez glavo

Vsem zvestim naročnikom, sotrudnikom, inserentom ter ostalim prijateljem želita kljub težkim časom radostno

„ALELUJO“

Uredništvo in uprava

„Narodne Sloge“

posla s popravilom zapuščenih in zanemarjenih kmetijskih domov. Hlevi so bili prazni, hiše razdrapane, senožeti, travniki in sadonosniki pa so čakali na obdelovanje. Kmet je zamenjal puško z motiko in krampom. Obrnil je vso svojo skrb in vse svoje sile svojem kmetijskemu kraljestvu, to je svoji rodni kmetijski grudi. Za vse drugo, kar se je okrog njega godilo se niti najmanj ni brjal in ravno tu je največ grešil. Razne vodilne posle, ki se tičejo splošnosti, ponajveč kmeta in kmetijskega življenja na deželi, so vzeli v roke tuintant medvojni patrioti, taki, ki niso okusili keljha medvojnega trpljenja, — može — brez vojne „visokošolske“ naobrazbe, (ta njim še danes — manjka!) Zato njih delovanje ni bilo usmerjeno novim povojnim razmeram. Poznali so že sebe, — vsaj so, ko je bilo rekviriranja konec, — se znali povsod uspešno uveljaviti. Vprašanje pa je, če narodu v korist? Danes po dolgih letih se skuša vse to popraviti, kar se je zagrešilo v prejšnjih

letih. Vendar se stari grehi ne dajo tako lahko spraviti s sveta. Preveč so postali splošni. Sebičnost, samoljubnost in pehanje za zlatim teletom je danes slej ko prej glavni cilj medvojnih in povojnih patriotov. Življenje na kmetih je danes žalostno. Z izkupičkom prodanih kmetijskih pridelkov in živine niti delo ni plačano. Kje pa so visoki davki? Tudi goji ne morejo kmetijski ljudje hoditi okrog in po zimi ne bos. Priporočajo nam, naj štedimo. Prav! Toda mi vsi kar nas je ljudi v tej državi, uživamo pred zakonom enake pravice in enake dolžnosti. Zato naj velja tudi za nas vse enaka mera pri izvajanju štedenja. Mi kmetje že dolgo štedimo, ker nas k temu silijo razmere časa. Upravičeno pa apeliramo na naše učnike, da se tudi oni brez oklevanja podvržejo izvajanju tega problema z vsemj svojimi silami in z vso svojo dušo, ker stari pregovor pravi: „Besede mičejo, vzgledi pa vlečejo.“ — Kmet je steber države; kdor ta steber ruši, podira sebe in — državo!

„Vera v Boga - in narodna sloga“

(Iz Maribora).

S tem bojnim geslom bl gopok in — ga Stjepana Radiča, ki je usmeril vso svojo velikopotezno politiko na nauki o Bogu — človeku, na človečanstvo Stjepana Radiča, čigar javno delo, najsi se je zdelo njegovim nasprotnikom demagogija — je vodilo v neustrašen boj gorečirano geslo, s katerim zaključujemo ciklus razlage naših rekov v naslovu lista. Kakor zlata nit skozi živallno in mnogostransko usmerjeno politično borbo se vleče resnična in močna, sočna in istinska „vera v Boga“ a kakor zlat okvir v pestrih primerah v sliki oživljeni prelepi visoki pesmi ljubezni do bližnjega se udejstvuje njegova „narodna sloga.“ Ta rek mi ni bil fraza, puhlica ali demagoška kritična, ampak evangelij življenja za kmeta — trpinca, za delavca — mučenika in za vse ponižane, teptane in krivično preganjene, ki tvorijo jedro države, katere močna stebrišče so. —

Vera je temelj zakonodaji, vera je morala; njeni simboli so mučeniki za velike ideje, na njo naslanjajo vladarji

svega svoje težke odgovorne posle; vera je tolažilni balzam razdvojenih duš, bičanih trpinov; vera je moč slabih, luč v temj dvomov tavajočih, ogenj za lepoto, resnico in pravico hrepenečih duš, pristan v morju življenja ponesrečenih brodolomcev. —

Vera v Boga je velik misterij in je vsako pero preslabo, da bi dostojno vsaj oddaleč opisala misterij one resnične vere, ki ne okleva, ki je močna in sočna, vere, ki upa neomajeno tudi v dvomih, vere, ki uči ljubiti ne samo Boga in samega, ampak predvsem Boga, potem bližnjega prijatelja ali sovražnika, kakor samega sebe. —

Mnogo bi se dalo o tem lepem geslu pisati, mnogo se je pisalo za in mnogo proti veri. —

Tudi „Narodna Sloga“ ima za smeri njo gornje geslo, ki ne sme ostati prazna beseda, ampak mora postati meso in dejstvo: Močan okvir v mnogostranskem prizadevanju uredništva in vrste sotrudnikov. —

Vsako vero moramo spoštovati, a

ko ni kriva in ako sloni na občeveljav-
nih etičnih temeljih. Mržnja proti ve-
roizpovedim je tako ogabna in zame-
ljiva, kakor trgovanje z božjo besedo v
politične ali druge špekulativne sv. lie.
Sam Kristus je dokumentiral svojo sve-
to jezo s tem, da je z bičem izgnal iz
templja, „hiše svojega Očeta“ vse kup-
čevalce in menjalce . . .

Knjiga vseh knjig zaklad modrosti,
resnice in življenja Sveto Pismo pa
nam bodi vodič na tuzemski — Kal-
variji! — V živi veri v Boga in misterij
njegovoga stvarstva pa je že vkljenjena

Smrt apostola svetovnega miru.

Francoska politična prorokinja Ma-
dame Thebes je ob svitu Novega leta
napovedala, da bo v mesecu marcu v
Franciji umrl državnik, čigar smrt bo
objokovala nele vsa Evropa, ampak
tudi drugi kontinenti zemeljske oble.
Ni treba, da bi bili pristaši prerokov in-
vedeževalcev, katere sv. pismo proklinja.
Napoved slovite prorokinje, katere
nasvete so iskali tudi razni kralji se je
izpolnila:

Največji aposto' miru je umrl ravno
8 tedne pred svojim 70. rojstnim dne-
vom, katerega bi slavil 28. t. m. — dne
7. t. m. ob 2. popoldne.

Poleg slike pokojnika prinašamo še
sledede kratke podatke o možu, ki je
bil svetovni slogaš.

♦ Bivši dolgoletni francoski
zunan. minister Briand (levo) in
ministrski predsed. Laval (desno)
ki je sedaj zunanji minister.

Briand je pripadal prvotno ra-
kalni socialistični stranki. Njegovo po-
znejše delovanje dokazuje, da se je
marsičesa naučil pri socialistih. Iz stran-
ke je šel, ker ni priznaval discipli-
ne v taktiki.

Briand je bil vsekakor idealist, ki
je v poznejši dobi mnogokrat z naj-
različnejšimi težavami povečal zlasti zu-
nanjepolitični ugled Francije. Briand

— narodna sloga v verskih načelih
mijru, ljubezni, strpljivosti. Kdor je res-
nično veren — in naj si je pripadnik
vshodne ali zahodne Cerkve — je hitro
dovzeten za resnično narodno sloga, ki
se kaj lepo očituje v prastarem srb-
skem reku:

„Bratje mjo, koje ve re bio!“

Tu sta bratstvo, idealizirana narod-
na sloga in vera zlitii v lep, pomemben
rek.

V tem znamenju hočemo dalje, če-
tudi bo treba prijeti tu pa tam za — bič!

je bil nacionalist, vendar ne ekstre-
men. Ministrski predsednik je bil Bri-
and enajstkrat, druga ministrstva pa je
opravljal 25 krat.

Minister za pouk in prosveto je
postal prvič 1906. Takrat je izvedel v
Franciji ločitev cerkve od države in si
je s tem nakopal sovraštvo v Vatikanu.
V zadnjem času se je pa sprijaz-
nil z Vatikanom in je zopet sodelo-
val pri zakonu, s katerim se je dovolilo
develjim kongregacijam, da se smejo
zopet naseliti v državi. Sodeloval je
tudi skoro pri vseh mirovnihi pogoč-
bah, izposloval izpraznitev Porurja ter
iskal prijateljskih stikov z Nemčijo,
kar so mu francoski nacionalisti sil-
no zamerili.

Najpomembnejša pa je bila Briand-
dova teza o zedinjenju Evrope. Pan-
evropa je konsternirala ves medna-
rodni svet. Ta njegova teza, da si je
imela namen povečati vpliv Francije v
Evropi, je vendar misel, ki se bo prej
ali slej uresničila. Razmere danes v
Evropi še niso zrele za ta načrt in
je morda prav, da Briand ni dočakal
razočaranja glede tega vprašanja.

Pri zadnjih volitvah predsednika
francoske republike je tudi Briand pri-
javil svojo kandidaturo. Toda prav ra-
di panevropske politike, koketiranja z
Nemčijo, zlasti ker so takrat Nemci in
Avstrijci objavili svoj dogovor glede
carinske unije, so nacionalistični Fran-
cozi vprizorili ostro borbo proti nje-
govji izvolitvi.

Po tej kandidaturi se je Briand u-
maknil iz političnega življenja.

To se nam je zdelo potrebno pove-
dati o Briandu, ker se bo lo v medna-
rodni politiki še dolgo čutili vplivi te-
ga politika.

Vidi se jasno, da je veliki pokojnik,
sprva skromen novinar, zaničevan in
omalovaževan od mnogih postal te-
kom let svojega plodonosnega dela —
apostol svetovnega miru. Mnogo je pre-
trpel, predno je njegova ostra beseda
našla odmeva v gnjilobi možganov ev-
ropske diplomacije. — Vsak razsoden
mož objokuje danes prebridko izgu-
bo moža, ki je črpajoč iz vira čiste-
ga socializma zagrmel v svet ukaz:
Mir in sloga sta temelja na-
predka narodov in držav! —

Pogled 20 let nazaj . . .

LOPERŠICE PRI ORMOŽU. —

(Narodna sloga o j nekdanj) — Leti 1912
v spomladi na neko nedeljo popoldne
je bil napovedan „Nemški Gaultag“
(kakor se je takrat reklo okrožnemu
izletu spodnještajerskega gasilstva) v
slovensko vas Loperšice. Slovence je
nemjlo dirnilo, da ravno slovenske
Loperšice bi naj bile pozorišče nemške
manifestacije in izzivanja. Takratni or-
moški in okoliški zavedni možje brez
razlike političnega mišljenja so rekli:
Ne, vsega pa si ne damo dopasti, po-
kazati hočemo, da nas je Slovencev še
tudi nekaj v Ormožu in okolici. Prire-
dili so slovenski tabor kot protimanife-
stacijo na travniku znanega slovenske-
ga narodnega borca Martina Ivanuša.
Udeležba je bila naravnost ogromna.
Nad 3000 slovenskih mož in žen se je
zbralo na slavnostnem prostoru v ne-
posredni bližini državne ceste po ka-
terji se je premikala ob 3. uri popoldna
doiga kolona voz z nemškimi gasilci.
V bližini pa je stala 33 mož broječa o-
rožniška četa pod komando častnika
v pripravljenosti. Navzoč je bil tudi
komisar takratnega okrajnega glavarstva,
da skrbi za red in mir. Vsa čast temu
uradniku! Od daleč je poslal govore
borbenih slovenskih mož kot poslanca

Brenčiča, odvetnika Dr. Serneca, ured-
nika Špindlerja in drugih. Sokoli iz
Ormoža so nastopili v kroju in so iz-
vajali proste vaje Razpoloženje Slo-
vencev nad vse navdušeno in tako, da
so vaščanji iz Loperšic eden za drugim
neopaženo zapustili svojo vaš in so se
prijdužili Slovencem. Nemški gasilci
so skoroda ostali sami; obrnili so svo-
je vozove in se odpeljali nazaj, odkor-
der so prišli. Na obeh straneh ceste pa
so stale slovenske množice, ki so se
vedle popoldnoma mirno, vendar pa so
mahale Nemcem (nemčurjem) z rokami
v pozdrav in klicale „Živijo!“ Takratni

župan g. Pavlinič sam se je pridružil
Slovincem, ko je poprej dal odstraniti
nemško frankfurterco iz drevesa. Na-
pačno se je ob prevratu sodilo tega mo-
ža, da bi on držal z ormžkimi nem-
škutarji. Krivica, ki se je stem možu
zgodila, se mora popraviti, če tudi še
le danes po 19. letih. Slovenska Stra-
ža je napisala o „Gaultagu“ članek in
dobeseden govor nekega gasilca na
Nemce, iz katerega je bilo posneti, da
je ravno župan Pavlinič v sporazumu
z okr. komisarjem uspeh „Gaultaga“
preprečil. Značilno za takratne čase,
da so imeli korajžo se udeležiti sloven-
ske slavnosti tudi trije vojaki od zreb-
čarne v Središču. Zandarski oficir je
poslal za njimi patrolo treh žandarjev
z nalogo, da vojake odstranijo in lo-
čijo od prevratnih Slovencev. Posla-
nec Brenčič na to opozorjen je inter-
veniral pri komisarju in žandarjskem o-
ficirju. To se je vidlo nekemu stra-
mojstru odveč, da je na glas zatulil po
svoje: „Bos bill dieser windischer Ab-
geordneter?“ Črez par dni je bil tu
goreči mož postave brzogovno prestav-
ljen, kajli na Dunaju so slovenski po-
sanci šele kaj dosegli, posebno če se
je šlo za kako malo osebo, pri večini
glavah je to bilo seveda težje. Slove-
nec po rodu iz Loperšic pa je imel na
Nemce naslednji nagovor: „Meine
Herrn von der deutschen Stadt Frie-
dau, ich begrüße sie, weil der Herr
Bürgermeister keine Zeit hat, bedau-
ernswert ist er verschwunden zu die
Windischen und auch unsrige deutsche
Fahne ist verschwunden von die Baum-
oba, weil der Bürgermeister nichts dazu
gsogt hat. Wir von Loperschitz sagen
nicht, dass wir nicht Windische sind,
wir sind und bleiben Windische, doch
müssen wir mit die Deutschen halten
sie kaufen uns Schweine ob. Heil!“
Drugič več! — Nekdanji slogaši. —

Davorin Žunkovič — Maribor:

Kmetje spametujte se!

V Beogradu se je vršilo v kmetij-
skem ministrstvu posvetovanje, kako bi
se pomnožil pridelek olja iz raznolikih
oljnih rastlin v naši državi, kajti vedno
še uvažamo na stotine vagonov olja,
ko bi ga lahko izvažali v najmanj
isti količini.

Nujno je treba, da se naš kmet že
enkrat spametuje. Naj nihče ne čaka na
čudeže in tudi ne na to, da bi mu otroč-
je govorance vseh državnikov na med-
narodnih sestankih te za ficek poma-
gale naprej! Podamo tukaj samo en
vzгляд. Skozi deset let je uganjal naš
kmet velike gospodarske neumnosti.
Na tisoče oral najplodnejše zemlje se
je zafučkalo za hmeljerejo, katera mu
je prinesla na vseh straneh le zgubo.
Pičlega in slabega pridelka mu nihče
ni odkupil in če ga je končno nastlal
živini, mu je povrh še ta zbolela ali
celo poginjala! —

Začnite po teh gospodarsko zgu-
ljenih letih zopet pestovati lan. Ta
vam da istotako dobro olje, katerega
lahko vnovčite liter po 10 Din, ako i-
mate dovolj bučnega. Pomislite samo,
da dobite za liter vina težko 2 Din,
toda delo in stroški so bili petkrat več i-
lan vam pa da tudi predivo. Kje bo-
ste dobi'i denarje, da si kupujete ne-
pe in ste še pri tem vedno raztrgani?

prestano te malotrpce tovarniške ca-
Spravite zopet izpod podstrešja za-
prašene kolovrate, koliko jih še ni-
ste skurili, in začnite zopet presli za
domače hodno platno! Dajte si iz te-
ga napravite srajce, hlače, plahte, bi-
gašče, krušnice, žaklje itd., kateri so
trpežni za en ecli rod! Vrnite se zopet
k domači industriji in v par letih bo
že boljše! To je edini izhod iz go-
spodarske krize. Priškrbite si pa tudi
pravočasno laneno seme, ker je pri
nas že skoro neznan postalo!

Spametujte se sami ter se postavite
zopet na svoje noge! Pomagaj si naj-
prej sam, pravi naš rek, in potem ti
bo še tudi Bog pomagal! —

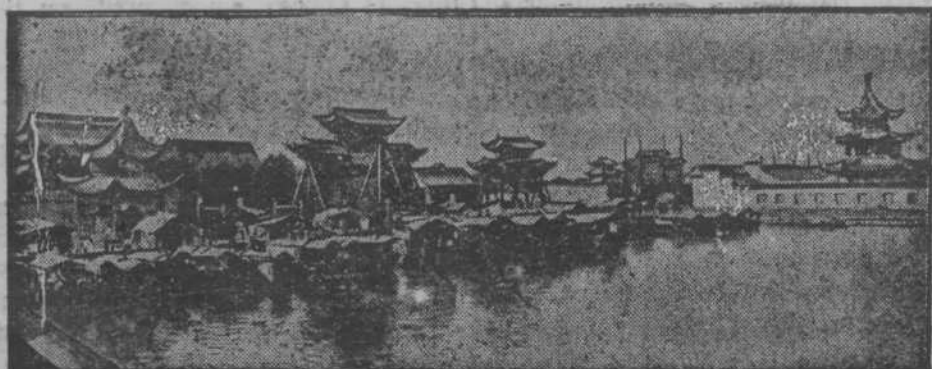
Lepi beli zobje

Ne bi rad
zostal
poročiti
vam svoje največje priznanje in popolno zdo-
voljstvo o Chlorodont zobni pasti. Več let že
uporabljam „Chlorodont“ in ljudjeme zavidajo
radi mojih lepih zob, katere sem dosegel le z
dnevno uporabo Vaše Chlorodont zobne paste.
S. Pavletić, M. . . . Zahtevajte zato samo pristno
Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 2.- in Din. 13.-,
ter zavračajte vsak nadomestek.

Izhod iz krize.

„Ako ne dobim tlanes 1000 Din sem
primoran se ustreliti! Ali mi lahko po-
magiš?“

„Žalibog, nimam samokresa!“

Nanking — dosedanja prestolnica kitajske vlade.